

16.06.2020

Asia/4

§ 103

Helsingfors Skridskoklubb rf – Helsingin Luistinklubi ry:n selvitys avustusehtojen noudattamisesta vuosien 2018 ja 2019 toiminta- ja tilankäyttöavustusten osalta

HEL 2020-005904 T 02 05 01 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi Helsingfors Skridskoklubb rf – Helsingin Luistinklubi ry:n selvitykset avustusehtojen noudattamisesta vuosien 2018 ja 2019 toiminta- ja tilankäyttöavustusten osalta ja päätti periä takaisin vuoden 2018 toiminta-avustuksen 27 663 euroa ja tilankäyttöavustuksen 29 758 euroa eli yhteensä 57 421 euroa.

Avustuksen takaisinmaksu tapahtuu kaupungin taloushallintopalvelusta tulevilla laskulla.

Käsittely

Asian aikana kuultavana olivat yksikön päällikkö Taina Korell ja kaupungin asiamies Anna Kukkola. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Mika Ebeling: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää pitää voimassa liikuntajaoston päätöksen.

Mika Ebelingin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Otto Meri: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsee tiedoksi Helsingfors Skridskoklubb rf – Helsingin Luistinklubi ry:n selvitykset avustusehtojen noudattamisesta vuosien 2018 ja 2019 toiminta- ja tilankäyttöavustusten osalta ja päättää periä takaisin vuoden 2018 toiminta-avustuksesta 9 000 euroa ja tilankäyttöavustuksesta 9 000 euroa eli yhteensä 18 000 euroa. Takaisinperittävä summa on noin kolmasosa seuran vuonna 2018 saamasta toiminta- ja tilankäyttöavustuksesta. Lautakunta katsoo määrän olevan kohtuullinen avustusehtojen vastaiseen toimintaan suhteutettuna.

Kannattaja: Heimo Laaksonen

1 äänestys

16.06.2020

Asia/4

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Otto Meren vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Jussi Chydenius, Arja Karhuvaara, Sami Muttillainen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 3

Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Otto Meri

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Otto Meren vastaehdotuksen äänin 10 - 3.

Mika Ebeling jätti asiaan eriävän mielipiteen seuraavalla perustelulla:

Mielestäni päätös on HSK:ta kohtaan kohtuuton.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys 28.2.2020
- 2 Lisäselvitys 24.4.2020
- 3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 29 k.)
- 4 Lisäselvitys, täydennys 4.5.2020
- 5 Vastaus selityspyyntöön 27.5.2020
- 6 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
- 7 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-

aikalautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Apulaispormestari otti 10.06.2020, § 3 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan käsiteltäväksi liikuntajaoston 9.6.2020, § 13 tekemän Helsingfors Skridskoklubb rf – Helsingin Luistinklubi ry:n toiminta- ja tilankäyttöavustusten takaisinperintää koskevan päätöksen.

Tausta

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry (jäljempänä SUEK) teki vuoden 2019 aikana Suomen Olympiakomitean aloitteesta selvityksen epäilyistä urheilun eettisten periaatteiden vastaisesta ja epäasiallisesta käytöksestä eräiden Helsingfors Skridskoklubb rf – Helsingin Luistinklubi ry:n (jäljempänä HSK) valmentajien osalta. Keskeisimmät selvityksessä kuvatut tapahtumat sijoittuvat ajalle 21.1.2018–3.3.2019. Toistajien kertomusten perusteella epäasiallinen käyttäytyminen valmennuksessa on ainakin tuona aikana ollut toistuvaa.

Selvityksestä laaditun raportin perusteella Suomen Taitoluisteluliiton hallitus vei asian liiton kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi. Kurinpitolautakunta teki 17.1.2020 päätöksen, jossa todettiin yhden valmentajista syyllistyneen urheilun eettisten sääntöjen rikkomiseen muun muassa käyttämällä toistuvasti valmennettaviaan kohtaan epäasiallista kieltä, huutamalla ja nöyryyttämällä. Kurinpitolautakunta antoi valmentajalle kahdentoista kuukauden mittaisen liiton alaista kilpailutoimintaa koskevan kilpailukiellon. Toisen selvityksen kohteena olleista valmentajista kurinpitolautakunta totesi muun muassa rikkoneen sääntöjä jättämällä puuttumatta toisen valmentajan käyttöön. Hänelle kurinpitolautakunta antoi varoituksen. Tässä kurinpitomenettelyssä asiaa ei ole käsitelty seuran osalta, eikä menettely tai määrätyt seuraamukset ole kohdistuneet seuraan.

Suomen Taitoluisteluliiton tiedotettua kurinpitolautakunnan päätöksestä Helsingin kaupunki ryhtyi omasta aloitteestaan avustuksen myöntäjänä selvittämään asiaa lähettämällä 23.1.2020 HSK:lle selvityspyynnön avustushakemuksen käsittelyä sekä avustuksen myöntämistä ja käytön valvontaa varten.

Asiassa on kyse siitä, onko HSK noudattanut liikunnan toiminta- ja tilankäyttöavustusten hakuohjeeseen sisältynyttä ehtoa, jonka mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan hyvän hallintotavan sekä

Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) periaatteita. Todettakoon selvyiden vuoksi, että avustuksen myöntäjän ja avustuksen saajan välisessä asiassa ei ole kyse kurinpitomenettelystä.

HSK:lle myönnetyt avustukset vuosina 2018 ja 2019

Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto myönsi HSK:lle vuonna 2018 toiminta-avustusta 27 663 euroa ja tilankäyttöavustusta 29 758 euroa (3.4.2018, § 10 ja § 11). Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi HSK:lle vuonna 2019 toiminta-avustusta 24 897 euroa ja tilankäyttöavustusta 44 402 euroa (23.4.2019, § 74 ja § 75).

Asiaan sovellettavat avustusehdot

Helsingin kaupungin avustukset ovat harkinnanvaraisia ja julkisesti kuulutettuja avustuksia. Avustusten myöntämistä ohjaavat lainsäädännön lisäksi vuosittain vahvistettava Helsingin kaupungin talousarvio sekä kulloinkin voimassa olevat avustusten yleisohjeet. Lisäksi toimialoilla ja keskushallinnossa voi olla esimerkiksi kaupunkistrategian mukaisia painopisteitä ja kriteereitä, jotka ohjaavat toimialojen ja keskushallinnon avustustoimintaa.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 28.10.2019, § 723 hyväksynyt kaupungin avustusten yleisohjeet. Yleisohjeiden 2.2 kappaleessa määritellyt avustusehdot ovat yleiset sopimusehdot, joita noudatetaan kaupungin myöntäessä avustuksia, ja ne sitovat avustuksen saajaa. Avustuksen hakija hyväksyy yleiset avustusehdot ennen avustushakemuksen lähettämistä kaupungille.

Avustusten yleisohjeiden 2.2 kappaleen 10 b) kohdan mukaan myönnetty avustus on palautettava Helsingin kaupungille, jos avustuksen saaja ei ole noudattanut avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja ja menettelyllä on katsottava olevan vähäistä suurempi merkitys. Kohdan 11 mukaan havaittuaan 10 kohdassa mainitun takaisinperinnän perusteen olemassaolon, on avustuksen saajan viipymättä ja oma-aloitteisesti otettava yhteys Helsingin kaupunkiin avustuksen palauttamiseksi. Kaupungilla on kuitenkin aina 10 kohdassa mainittujen perusteiden täyttyessä oikeus vaatia avustuksen palauttamista.

Yleisohjeiden 7.2 kappaleen mukaan, jos on aihetta epäillä, että jokin 2.2 kappaleen 10 kohdan mukaisista takaisinperintäperusteista on olemassa, tulee avustuksen myöntäneen tai avustuksen käyttöä valvojan ryhtyä toimenpiteisiin asiantilan selvittämiseksi ja tarvittaessa korjaamiseksi. Mikäli avustuksen saaja ei korjaa asiantilaa tai on ilmeistä, että asiantilan korjaaminen ei ole tilanteessa mahdollista tai tule toteu-

tumaan, avustuksen maksatus keskeytetään, ellei sitä jo ole tehty, ja ryhdytään toimenpiteisiin jo maksetun avustuksen takaisinperimiseksi.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt edeltävät, syksyyn 2019 saakka voimassa olleet yleisohjeet 12.12.2011, § 1126. Niiden 2 luvun 7 kohdan mukaan myönnetty avustus on palautettava vaadittaessa, jos sitä käytetään muuhun kuin myönnettyyn tarkoitukseen tai muita erityisehtoja ei noudateta tai jos avustuksen saaja on antanut kaupungin viranomaiselle virheellistä tai puutteellista tietoa avustusta koskevissa asioissa. Yleisohjeiden 10 luvun 4 kohdan mukaan, jos avustuksen käytölle asetettuja ehtoja ei ole noudatettu, valvovan viranomaisen on ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin, kuten asettaa määräaika ehdon täyttämiseksi, huolehtia maksatuksen keskeyttämisestä tai jo suoritettujen avustusten takaisinperimisestä.

Reilun Pelin periaatteita koskeva ehto liikunnan avustusten hakuohjeissa

Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto päättää vuosittain liikunnan kansalaistoiminnan avustusmuodoista, avustuskelpoisuuden ehdoista, avustusten hakuajoista sekä avustusten suuruuden laskentaperusteista.

Liikuntajaosto päätti 24.10.2017, § 8 liikunnan kansalaistoiminnan avustusten myöntöperusteista ja hakuohjeesta vuodelle 2018. Hakuohjeen 2.1 luvun mukaan avustuskelpoisuus voidaan myöntää hakemuksesta liikuntaseuroille sekä eläkeläis- ja erityisryhmille, jotka täyttävät luvussa kuvatut ehdot. Luvun 7 kohdan mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) periaatteita.

Liikuntajaosto päätti 23.10.2018, § 19 liikunnan kansalaistoiminnan avustusten myöntöperusteista ja hakuohjeesta vuodelle 2019. Hakuohjeeseen sisältyi vuoden 2018 hakuohjeeseen nähden vastaava avustuskelpoisuuden ehto, jonka mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) periaatteita (2.1 luku, 7 kohta).

Edellä on kuvattu vuosien 2018 ja 2019 liikunnan hakuohjeisiin sisällyneet ehdot Reilun Pelin periaatteiden noudattamiseen sitoutumisesta. Ehto, jonka mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) periaatteita, on kuitenkin sisällytetty liikunnan avustusten hakuohjeeseen vuodesta 2016 alkaen.

Hakuohjeissa viitatuilla Reilun Pelin periaatteilla tarkoitetaan Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (jäljempänä SLU) 20.11.2004 hyväksymää Reilu Peli – suomalaisen liikunnan ja urheilun eettiset periaatteet -asiakirjaa (SLU ry:n julkaisusarja 4/2005). Olympiakomitea on lisäksi syyskokouksessaan 24.11.2018 hyväksynyt Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet -asiakirjan, johon Reilun Pelin periaatteet tämän jälkeen viittaavat.

SLU:n Reilu Peli – suomalaisen liikunnan ja urheilun eettiset periaatteet -asiakirjassa on kyse urheiluyhteisöä koskevasta eettisestä ohjeistosta, joka sisältää kuusi laajaa ja pysyvää yleistä periaatetta ja seitsemän täydentävää, yleisiä periaatteita tarkentavaa periaatetta. Yleiset periaatteet ovat: 1. Toisen ihmisen ja elämän kunnioitus, 2. Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen, 3. Vastuu kasvatuksesta, 4. Avoimuus, demokratia, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus, 5. Kaikkien tasavertainen oikeus liikuntaan ja urheiluun ja 6. Kestävä kehitys ja luonnon kunnioittaminen.

Periaatteiden mukaan terve ja kestävä liikunta- ja urheilukulttuuri kasvaa eettisestä sitoumuksesta. Asiakirjan mukaan SLU-yhteisö muodostuu sekä organisaatioista että yksilöistä, ja eettiset periaatteet on tarkoitettu ohjaamaan ja tukemaan päätöksentekoa molemmilla tasoilla. Jokainen liikunnassa ja urheilussa toimiva sitoutuu periaatteiden mukaan omalta osaltaan reilun pelin periaatteeseen. Yhteisiä pelisääntöjä noudattavat niin urheilijat, luottamus- ja muut taustahenkilöt kuin tuomarit ja toimitsijat.

Se, aiheuttaako Reilun Pelin periaatteiden rikkominen esimerkiksi kurinpidollisia seuraamuksia, on avustuksen ehtojen noudattamisen arvioinnista erillinen asia. Avustusten takaisinperintäharkinnassa ei ole kyse kurinpitomenettelystä, vaan siitä, onko harkinnanvaraisen avustuksen saaja noudattanut avustuksen myöntäjän sille asettamia ehtoja.

Asiassa saadut selvitykset ja asianosaisen kuuleminen

SUEK:n selvityksessä on kuvattu haastatteluihin perustuen valmentajien epäasiallista käyttäytymistä neljän eri kategorian alla: nöyryyttävä käyttäytyminen, epäasiallinen käyttäytyminen ja kielenkäyttö luistelijoita kohtaan, valmennettavien yksityiselämään liittyvien tietojen levittäminen ja lopettaneiden luistelijoiden sulkeminen pois ryhmästä. Selvityksen mukaan luistelijat ja heidän huoltajansa ovat kuvanneet muun muassa, että luistelijat ovat joutuneet harjoittelemaan sairaina, valmentajat ovat haukkuneet joukkueen jäseniä ja painostaneet jäseniä haukkumaan toisiaan, luisteliijoille on huudettu ja valmentajien kielenkäyttö on ollut asiatonta. Selvityksessä kuvataan jopa useampaa tapahtumaa, joissa valmentaja on kehottanut luistelijaa tappamaan itsensä. Tapah-

tumat, joita raportissa on eniten kuvattu ja jotka perustuvat suurimpaan haastateltujen määrään, ajoittuvat välille 21.1.2018–3.3.2019. Kertomuksia epäasiallisesta käytöksestä on kuitenkin myös mm. kaudelta 2011, 2013–2014 ja 2016–2017. Kokonaisuutena selvityksestä syntyy kuva valmentajien käytöksestä usein toistuneena ja säännönmukaisena menettelynä valmennuksessa.

HSK on pyynnöstä toimittanut kaupungille selvitykset avustushakemuksen käsittelyä sekä avustuksen myöntämistä ja käytön valvontaa varten 28.2.2020 ja 24.4.2020. Seuran 24.4.2020 toimittamien selvitysten perusteella syntyi aihe epäillä, että takaisinperinnän edellytys Reilun Pelin periaatteiden noudattamista koskevan ehdon osalta on voinut täytyä. Seura toimitti 4.5.2020 lisäselvityksen täydennyksen. Kaupunki pyysi täydennyksen pohjalta vielä lisätietoja ja varasi seuralle tilaisuuden hallintolain 34 §:n mukaisesti lausua mielipiteensä sekä antaa selityksensä koskien vuosien 2018 ja 2019 Helsingin kaupungin liikunnan tilankäyttö- ja toiminta-avustusten mahdollista takaisinperintää. Seura toimitti lisätiedot ja selityksensä 27.5.2020.

HSK:n toimittamien selvitysten mukaan seura katsoo noudattaneensa Reilun Pelin periaatteita ja reagoineensa esiin nousseisiin ongelmiin heti kun ne ovat tulleet seuran tietoon. HSK esittää selvityksessään, että HSK:n toimintaa urheiluseurana ei ole missään yhteydessä todettu epäeettiseksi, eikä sellaista menettelyä, jossa tällainen voitaisiin todeta, ole myöskään vireillä. Lisäksi HSK toteaa toimintansa perustuvan kaikilla tasoilla jatkuvaan vuorovaikutukseen ja Reilun Pelin periaatteiden läpäisevän kaiken seuran toiminnan. Selvitysten mukaan seuran hallinnon ja valmentajien välinen vuorovaikutus on ollut jatkuvaa ja avointa. Hallinto on seurannut myös, että resurssien käyttö on kaikin puolin tasapuolista. Periaatteiden mukaista esimerkillistä toimintaa korostetaan ja edellytetään seuran mukaan kaikilta toimintaan osallistuvilta kaikissa tilanteissa. Toiminnan kannalta olennaisia sääntöjä ja toimintatapoja kommunikoidaan seuran sisällä jatkuvasti niin seuratasolla kuin joukkueetasollakin. Palautetta on kerätty vuosittain seurakyselyissä. HSK esittää toimittamassaan selvityksessä myös, että vanhempia ja luistelijoita on kannustettu ottamaan asioita esille. Mahdolliset ristiriitatilanteet on seuran mukaan ratkaistu kaikkia kuunnellen, ja Reilun Pelin ihanteiden sisältämiä asioita on käyty läpi jokaisen kauden alkaessa vanhempaintapaamisissa.

HSK ilmoittaa noudattaneensa ja noudattavansa edelleen Taitoluistelu-liiton kurinpitolautakunnan tekemää päätöstä. Liitto aloitti menettelyn, joka koski HSK:n erottamisharkintaa liitosta. Menettely päättyi sovintoon, jonka yhteydessä kurinpitolautakunnan päätöksen kohteena olevat valmentajat ilmoittivat tyytyvänsä kurinpitolautakunnan päätökseen.

Takaisinperinnän edellytysten täyttymisen arviointi

Helsingin kaupungin myöntämät avustukset ovat harkinnanvaraisia avustuksia ja päätöksen avustuksen myöntämisestä tai sen mahdollisesta takaisinperinnästä tekee kaupungin toimivaltainen toimielin tai viranhaltija. Avustuksen hakijan tulee täyttää kaikki avustuksen myöntämisen edellytykset, ja jos jälkikäteisessä valvonnassa käy ilmi, että avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja ei ole noudatettu ja menettelyllä on vähäistä suurempi merkitys, kaupunki perii avustuksen takaisin avustuksen saajalta.

Asiassa ei ole osaksikaan kyse siitä, onko HSK käyttänyt vuosien 2018 ja 2019 avustukset siihen tarkoitukseen, johon ne on myönnetty. Vuosina 2018 ja 2019 voimassa olleiden kaupungin avustusten yleisohjeiden 2 luvun 7 kohdan mukainen peruste, jonka mukaan avustus on palautettava vaadittaessa, jos sitä käytetään muuhun kuin myönnettyyn tarkoitukseen, on vain yksi 7 kohdan kolmesta perusteesta. Minkä tahansa avustuspäätöksessä asetetun ehdon noudattamatta jättäminen oikeuttaa 2 luvun 7 kohdan mukaisesti kaupungin vaatimaan avustuksen palauttamista.

Kaupungin myöntämät avustukset ovat harkinnanvaraisia, ja niihin liittyy avustuksen saajaa sitovia ehtoja. Avustuskelpoisuuden ehtona on vuodesta 2016 saakka ollut se, että seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan Reilun Pelin periaatteita. Seuraavassa kuvataan otteita tämän asian arvioinnin kannalta keskeisimpien periaatteiden sisällöstä SLU:n Reilu Peli – suomalaisen liikunnan ja urheilun eettiset periaatteet -asiakirjasta.

1. Toisen ihmisen ja elämän kunnioitus

Kaiken ihmisten välisen toiminnan perusta on inhimillisyys, toisten ihmisten huomioon ottaminen sekä keskinäinen kunnioitus ja arvostus. Ihmisyyden ja elämän kunnioitus ovat myös liikunnan ja urheilun lähtökohta.

Myös liikunta ja urheilu perustuu ihmisarvoa kunnioittavaan toimintaan. Liikunnassa ja urheilussa toimivat eivät missään tilanteessa pyri toisen ihmisen fyysiseen tai psyykkiseen vahingoittamiseen.

Jokainen urheilija on yksilö. Hän ei ole kone tai koneen osa. Joukkue ei koostu materiaalista, vaan yksilöistä, jotka täydentävät toisiaan. Liikunta ja urheilu tarjoaa myös mahdollisuuden kokeilla omia rajojaan ja pyrkiä huipputuloksiin, mutta toimintaan osallistuvien yksilöllisyyttä ja omia motiiveja on arvostettava.

2. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Liikunta ja urheilu edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Liikunta- ja urheilutoimintaan osallistuvien terveys sekä fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi ovat tärkeämpiä kuin kilpailullinen tai taloudellinen menestys.

Liikunnassa ja urheilussa toimivat asettavat toisen ihmisen hyvinvoinnin muiden tavoitteiden edelle. Jokainen pyrkii omalla toiminnallaan minimoimaan loukkaantumisia, syömishäiriöitä ja muita liikunnan ja urheilun terveydellisiä haittavaikutuksia.

Liikunnan ja urheilun tavoite on fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tuottaminen toimintaan osallistuville. Kilpailullisen menestyksen ja huipputulosten tavoittelu voi olla tärkeä osa liikunta- ja urheilutoimintaa. Menestystä ei voi kuitenkaan tavoitella osallistujien terveyden tai hyvinvoinnin kustannuksella.

3. Vastuu kasvatuksesta

Lapselle ja nuorelle liikunta ja urheilu on arvokas osa kasvua. Urheilu on yksi tärkeä kasvuympäristön osa perheen, koulun ja kaverien rinnalla. Urheilu antaa lapselle elämäniloa ja edesauttaa tunnetta elämän hallinnasta. Liikunnassa ja urheilussa tulee ottaa huomioon lasten ja nuorten omat ajatukset ja tunteet sekä kodin ja yhteisön normit.

Lasten ja nuorten kasvatuksen perusta seurassa on usein oma esimerkki. Kaikki liikunnassa ja urheilussa toimivat käyttäytyvät vastuullisesti ja esimerkillisesti eettisten periaatteiden mukaan.

Urheilu tarjoaa lapselle turvallisen paikan kokea ja kasvaa. Urheilun tulee tarjota jokaiselle onnistumisen elämyksiä. Hyvä urheiluseuratoiminta kiinnittää mukanaolijat ympäröivään yhteisöön ja luo pohjan sosiaalisen pääoman muodostumiselle.

Liikunnan ohjaus on ajateltava kaikkien lasten ja nuorten osalta, ei ainoastaan urheilullisesti lahjakkaimpien osalta. Ohjatussa urheilutoiminnassa tulee keskittyä yrittämiseen, oppimiseen ja henkilökohtaisen edistymisen kannustamiseen.

10. Väkivallattomuus

Liikuntakulttuuri vastustaa väkivaltaa. Tavoitteena on toiminta, jossa ei esiinny fyysistä eikä psyykkistä väkivaltaa. Urheilijat, vanhemmat, valmentajat tai katsojat eivät harrasta henkistä painostusta tai huutele asiattomuuksia vastustajasta, erotuomarista tai kenestäkään muusta. Jokainen liikunnassa ja urheilussa toimiva arvostaa kaikkien hyviä urheilusuorituksia ja antaa kunnian paremmalle. Inhimilliset ja tahattomat erehdykset ja virheet hyväksytään.

Valmennuksessa ja valmentajien koulutuksessa korostetaan väkivallattomuutta. Taito ja mielenhallinta ovat myös urheilullisen menestyksen avaimia. Seuroissa ja järjestöissä ei hyväksytä henkistä painostusta tai manipulointia.

Kuten edellä on todettu, SUEK:n selvityksessä on kuvattu neljän eri kategorian mukaista epäasiallista käyttäytymistä: nöyryyttämistä, epäasiallista käyttäytymistä ja epäasiallista kielenkäyttöä luistelijoihin kohdallaan, valmennettavien yksityiselämään liittyvien tietojen levittämistä sekä lopettaneiden luistelijoiden sulkemista pois ryhmästä. Valmentajien selvityksessä kuvattua käyttäytymistä ei voida objektiivisesti arvioida, sillä Reilun Pelin periaatteiden edellyttämällä tavalla vastuullisena ja esimerkillisenä, eikä valmennustoiminta ole tältä osin voinut myöskään lisätä periaatteissa edellytettyä urheilun psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Lisäksi sairaana harjoittelemaan joutuminen on saattanut jopa vaarantaa luistelijoiden fyysistä terveyttä. Valmennuksessa voidaan selvityksen perusteella katsoa esiintyneen Reilun Pelin periaatteissa nimenomaisesti ei-hyväksyttäväksi todettua henkistä painostusta ja manipulointia. Valmennustoiminta on näin ollen tältä osin rikkonut ainakin Reilun Pelin periaatteiden toisen ihmisen ja elämän kunnioittamista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja vastuuta kasvatuksesta koskevia yleisiä periaatteita sekä väkivallattomuutta koskevaa täydentävää periaatetta.

Koska osassa toimintaa on tosiasiallisesti esiintynyt SUEK:n selvityksessä kuvatulla tavalla moitittavaa käyttäytymistä, on arvioitava, voidaanko seuran katsoa sitoutuneen Reilun Pelin periaatteisiin avustusehtojen edellyttämällä tavalla. Arvioinnissa on otettava huomioon, että valmentaja, jonka toimintaa SUEK:n selvityksessä on keskeisesti kuvattu, on HSK:n muodostelmaluistelun päävalmentaja. Kuten edellä on todettu, HSK on kuvannut kaupungille antamissaan selvityksissä toimenpiteitä, joilla periaatteiden noudattamisesta on pyritty varmistamaan vuosina 2016–2019. SUEK on selvityksessään ja Taitoluisteluliiton kurinpitolautakunta omassa kurinpitomenettelyssään havainnut niiden arvioimassa valmennustoiminnassa esiintyneen urheilun eettisiä sääntöjä rikkovaa käytöstä. Seura on lisäselvityksen täydennyksessään 4.5.2020 nimenomaisesti todennut käynnistäneensä loppuvuodesta 2019 suuren mittaluokan uudistuksen tämän asian johdosta. Helsingin kaupunki katsoo, että seura ei ole toiminnassaan aiemmin riittävästi toteuttanut Reilun Pelin periaatteita ja kiinnittää huomiota siihen, että HSK on itsekin arvioinut toiminnassaan havaittujen puutteiden edellyttävän merkittäviin toimenpiteisiin ryhtymistä.

Reilun Pelin periaatteita koskevan ehdon tarkoituksena on se, että kaupunki tukee vain toimijoita, joiden koko toiminta on näiden periaatteiden mukaista. HSK on hyväksynyt avustusehdot ennen avustusha-

kemusten lähettämistä kaupungille. Hyväksyessään ehdon, jonka mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan Reilun Pelin periaatteita, seura on sitoutunut periaatteiden noudattamiseen kaikessa toiminnassaan, ei vain osassa sitä. Olennaista on lisäksi huomioida, että Reilun Pelin periaatteet eivät salli suorituksen asettamista urheilijan terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edelle myöskään huippu-urheilussa.

Seura on antamissaan selvityksissä vedonnut siihen, että seuran hallitus ei ole tiennyt SUEK:n selvityksessä kuvatusta epäasiallisesta käyttäytymisestä ennen selvityksen tulemistä sen tietoon syksyllä 2019. Reilun Pelin periaatteita koskevan avustusehdon rikkomisen osalta ei kuitenkaan edellytetä sitä, että periaatteita olisi rikottu tietoisesti tai tahallisesti. Riittävä peruste avustuksen takaisinperimiseksi on se, jos seuran toiminta on tosiasiallisesti ollut Reilun Pelin periaatteiden vastaista.

Koska HSK:n valmennustoiminnassa on esiintynyt periaatteiden vastaista käyttäytymistä, se ei ole noudattanut avustuspäätöksessä asetettua Reilun Pelin periaatteita koskevaa ehtoa. Vuosina 2018 ja 2019 voimassa olleiden kaupungin avustusten yleisohjeiden mukaan, jos avustukselle asetettuja ehtoja ei ole noudatettu, valvovan viranomaisen on ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin, kuten asettaa määräaika ehdon täyttämiseksi, huolehtia maksatuksen keskeyttämisestä tai jo suoritettuna avustuksen takaisinperimisestä. Tässä tapauksessa SUEK:n selvityksessä kuvattu Reilun Pelin periaatteiden vastainen käyttäytyminen, johon takaisinperintä perustuu, on tapahtunut jo vuosina 2018 ja 2019 ja on ilmeistä, että ehtoa ei voida enää siltä osin täyttää. Näin ollen asian vaatimana toimenpiteenä tulee pitää jo suoritettuna avustuksen takaisinperimistä.

Takaisinperinnän ajallinen kohdentuminen ja takaisinperittävä määrä

Keskeisimmät SUEK:n selvityksessä kuvatut, Reilun Pelin periaatteiden vastaiset tapahtumat sijoittuvat ajalle 21.1.2018–3.3.2019. Selvityksessä kuvataan yksityiskohtaisemmin neljää eri tapahtumaa. Todistajien kertomusten perusteella epäasiallinen käytös valmennuksessa on kuitenkin ainakin tuona aikana ollut jatkuvaa ja toistuvaa. Tämän johdosta takaisinperintäharkinta on kohdennettu vuosille 2018 ja 2019.

HSK on 27.5.2020 toimittamassaan selvityksessä esittänyt, että se on ryhtynyt toimenpiteisiin asiantilan korjaamiseksi keväällä 2019. HSK:ssa toteutettiin keväällä 2019 seurakysely, jonka perusteella seuran toimintaa tarkasteltiin. Lisäksi HSK on tehnyt merkittäviä muutoksia toimintansa kehittämisessä ja varmistanut, että epäasiallista käyttäytymistä valmennuksessa tai muutenkaan ei enää pääse esiintymään.

Tällaisia ovat esimerkiksi luistelijoiden psyykkisen valmennuksen lisääminen. Lisäksi jäällä on nykyisin aina kaksi valmentajaa yhtä aikaa. Seuran mukaan kaudella 2020–2021 toiminnan avoimuutta ja läpinäkyvyyttä lisätään sisäisen viestinnän avulla ja osana tätä laaditaan HSK:n toimintakäsikirja. Muodostelmaluisteluvalmennukseen on nimetty lähiesimies ja seura suunnittelee palkkaavansa urheilutoimenjohtajan, joka toimisi valmentajien esimiehenä. Lisäksi HSK ilmoittaa laatineensa useita erilaisia pelisääntöjä ja toimintatapauudistuksia.

Edellä todetuilla perusteilla Helsingin kaupunki katsoo, että HSK ei ole noudattanut avustuspäätöksessä asetettua Reilun Pelin periaatteita koskevaa ehtoa vuoden 2018 osalta. Vuoden 2019 toiminnan osalta kaupunki katsoo, että HSK on vuoden 2019 aikana ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin saattaakseen toimintansa Reilun Pelin periaatteiden mukaiseksi, ja että takaisinperintään ei ole perusteita. Takaisin peritään siten vuoden 2018 toiminta-avustus 27 663 euroa ja tilankäyttöavustus 29 758 euroa, eli yhteensä 57 421 euroa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys 28.2.2020
- 2 Lisäselvitys 24.4.2020
- 3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 29 k.)
- 4 Lisäselvitys, täydennys 4.5.2020
- 5 Vastaus selityspyyntöön 27.5.2020
- 6 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
- 7 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 25401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Paavo Nurmen kuja 1 C
Helsinki 00250

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

16.06.2020

Asia/4

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Apulaispormestari 10.06.2020 § 3

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto 09.06.2020 § 13